



Republika Srbija

MINISTARSTVO PROSVETE I NAUKE
ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETA OBRAZOVANJA I VASPITANJA
PEDAGOŠKI ZAVOD VOJVODINE

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA

školska 2010./2011. godina

TEST 2

HRVATSKI JEZIK

UPUTE ZA RJEŠAVANJE TESTA

Test koji trebaš riješiti ima 20 zadataka, za rješavanje je predviđeno 120 minuta. Svaki zadatak najprije pažljivo pročitaj i razmisli o tome što se u njemu traži. Prvo riješi one zadatke koji su ti lakši, a kasnije one zadatke koji su ti teži.

Požljivo pročitaj tekst svakog zadatka jer je u njemu objašnjeno na koji način trebaš odgovoriti. U zadacima trebaš zaokružiti slovo ispred točnog odgovora, povezati dijelove odgovora, nešto napisati i dr.

Uvijek koristi pune nazive prilikom rješavanja zadataka, kratice nisu dozvoljene (npr. treba napisati: priložna oznaka mjesta, a ne p.o.m.).

U kvadratić koji se nalazi s desne strane zadatka nemoj ništa upisivati, to je polje u koje se upisuje broj bodova.

Na ovoj i posljednjoj stranici nemoj ništa upisivati.

Test moraš popuniti **kemijskom olovkom**. Tijekom rada možeš koristiti grafitnu olovku i gumicu. Zadatke rješavaj prvo grafitnom olovkom jer tako imaš mogućnost, ukoliko uočiš pogrešku, tu pogrešku ispraviti.

Prije nego što predaš test, provjeri svoje odgovore još jednom, a potom sve odgovore napiši kemijskom olovkom. Odgovor koji je napisan samo grafitnom olovkom neće biti priznat, kao ni odgovor koji je precrtavan i ispravljan kemijskom olovkom.

Ako završiš ranije, predaj test dežurnom nastavniku i tiho izađi da ne smetaš drugima.

Želimo ti puno uspjeha na ispitu!

1. Pročitaj tekst i uradi zadatak.

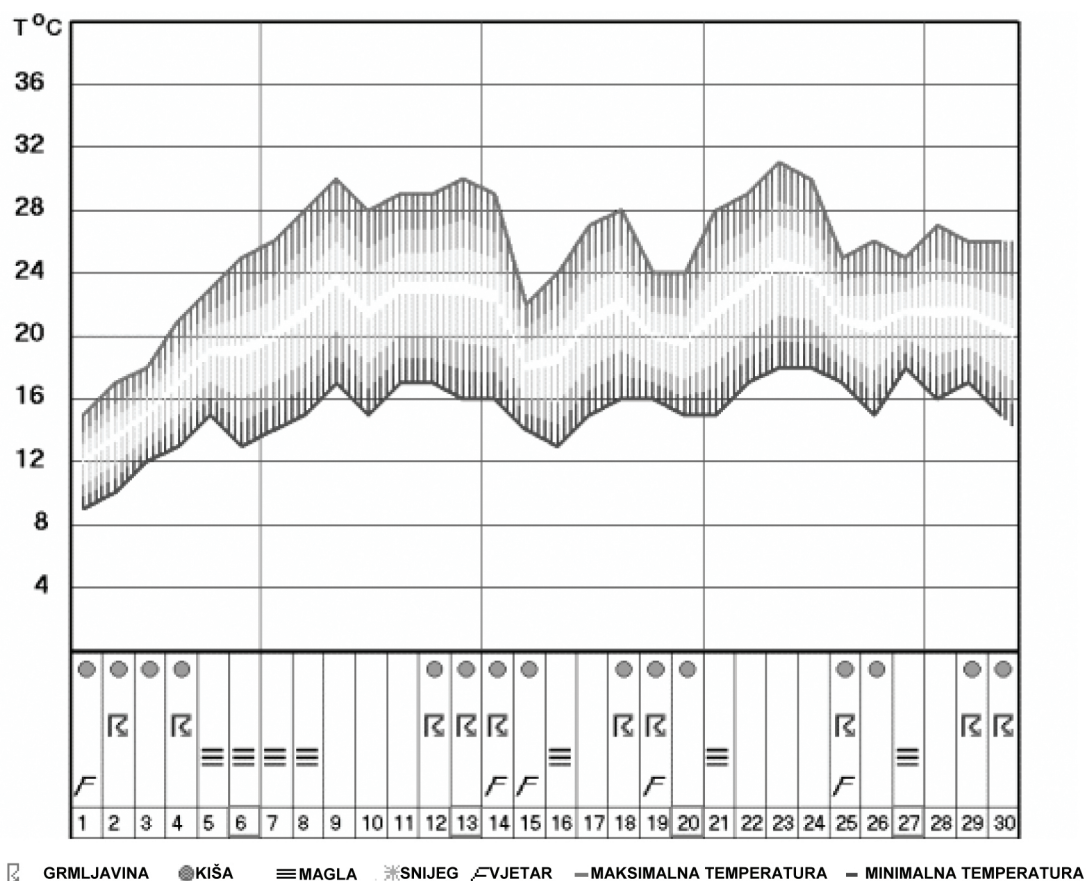
Pod pokroviteljstvom Španjolske, genoveški trgovac Kristofor Kolumbo otisnuo se u potragu za zapadnim putem do Kine. No, njegove karte (utemeljene na geografiji antičkih Grka i Biblije) bile su netočne. Umjesto do Kine, doplovio je do Kariba (vjerujući da je riječ o Japanu). Njemu se pripisalo otkriće Amerike.

Zaokruži točan odgovor.

Kristofor Kolumbo doplovio je do:

- a) Kine
- b) Japana
- c) Španjolske
- d) Kariba

2. Pred tobom je grafički prikaz mjesečne vremenske prognoze. Pozorno pogledaj i odgovori na postavljena pitanja.



1) Kojih se datuma očekuje magla? _____

2) Kojih će datuma temperatura biti ispod 12 stupnjeva? _____

3. Pozorno pogledaj stranicu knjige *Komunikacijom do gramatike* i zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

A
abeceda 30, 97
abecedno načelo 97, 100
administrativni stil 103, 105
afrikata v. slivenik 44, 66, 148
akcent v. naglasak 146, 149, 150
akcentuacija 38, 66, 148
B
biheviorizam 14, 40, 41
bilingvizam v. dvojezičnost 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67
biografija v. životopis 216, 220, 221
bliskoznačnice 133
boja glasa (zvuka) 253, 254
brzina govorenja (tempo) 151, 251, 252
buka u kanalu 20, 226
C
citav v. navod 225
curriculum vitae 220, 221
Č
čakavski 35
čestitka 197, 238, 239
čitanje 97, 98, 99, 100, 114, 115, 117, 263, 264, 265

Na stranici prikazanoj u zadatku je:

- a) bibliografija
- b) naslovnica
- c) pojmovnik
- d) pogovor

4. Pozorno pročitaj tekst o nematerijalnoj baštini pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Nematerijalna baština po svojoj definiciji predstavlja običaje, vjerovanja, znanja, vještine, pojave duhovnog stvaralaštva koja se prenose predajom, a društva, grupe ili pojedinci prepoznaju ju kao svoju baštinu, a manifestira se osobito kroz: jezik (dijalekti, govori i toponimika) te usmenu predaju ili izričaje; folklorno stvaralaštvo u području glazbe, plesa, predaje, igara, obreda, običaja, mitologije; tradicijska umijeća i obrte; znanje i vještine vezane uz prirodu i svemir; kulturološke prostore gdje se tradicionalne pučke vrijednosti sreću u povećanoj mjeri te mjesta gdje su se pričale priče, održavali sajmovi, svetkovine ili godišnje procesije.

Navedeni tekst o nematerijalnoj baštini je:

- a) objektivn
- b) subjektivn
- c) pristran
- d) komentar

5. Pozorno pročitaj dio teksta iz Večernjih novina pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

“Unatoč ovim vremenima skokovita tehnološkog napretka, vremenima kad se može ‘skoknuti’ i na Mjesec, kada robota i kompjutora ima na svakom koraku – ljudska je duša sve ranjivija. Tehnologija ne usređuje čovjeka, zapravo stvara sve veće stresove, napetosti, frustracije. Ljudi sve češće požele osamu i mir da nađu sebe. A ima li na ovome svijetu mjesta na kojima čovjek može naći sebe?...”

(autor Vojko Mužina)

Iz pročitanoog teksta zaključuješ:

- a) da tehnologija čini ljude sretnima
 b) da tehnologija pomaže ljudima da pronađu svoj mir
 c) da tehnologija uzrokuje stres i napetost kod ljudi
 d) da tehnologija nije dostupna ljudima

6. Navedena rečenica pripada razgovornom stilu. Preoblikuj ju u standardni govor prilagođen službenom razgovoru.

Ful se često imam potrebu nekom požalit, al’ niko neće da sluša.

7. Želiš se prijaviti na smotru recitatora na hrvatskom jeziku.

Vodeći računa o pravopisu, tiskanim slovima popuni rubrike u prijavnici.

**U rubriku naziv pjesme upiši: Slap, a zatim ime autora: Dobriša Cesarić.
 Kontakt telefon i tko te je pripremio ne trebaš upisivati.**

<p>HRVATSKA ČITAONICA 24000 Subotica, Bele Gabrića 21 tel./fax +381 24 520-268; mobtel. +381 63 801 70 90 bernadica@gmail.com</p> <p style="text-align: center;">PRIJAVNICA za smotru recitatora na hrvatskom jeziku</p> <p>Ime i prezime, razred:</p> <p>Škola ili KUD, mjesto:</p> <p>Naziv pjesme:</p> <p>Autor:</p> <p>Recitatora je pripremio/la (kontakt tel.) :</p> <p>.....</p> <p>Datum:</p>	<input type="checkbox"/>
--	--------------------------

8. Zaokruži slovo ispred ispravno napisane rečenice.

- a) Rječi postoje i prije i poslije dolaska na papir.
- b) U cvjećarnici ima puno cvijeća.
- c) Zagrmjeti će njegov glas.
- d) U ničemu niste pogriješili.

9. Poveži pojmove iz dva stupca.

- a) može se čitati ___ 1) osobine govornog jezika
- b) iskaz se ostvaruje govorom ___ 2) osobine pisanog jezika
- c) mogućnost rješavanja nesporazuma u danom trenutku ___
- d) iskaz se ostvaruje pismom ___
- e) oba sugovornika su nazočna i u isto vrijeme sudjeluju u komunikaciji ___

10. Ako je kratica pravilno napisana, na crtu pokraj nje upiši T, a ako nije pravilno napisana, upiši N.

itd (i tako dalje) _____

br. (broj) _____

dr (doktor) _____

str (stranica) _____

npr. (na primjer) _____

11. Razvrstaj riječi u dvije skupine na temelju zajedničkoga korijena. Riječi koje ne pripadaju ni jednoj skupini precrtaj.

<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; display: flex; flex-direction: column; justify-content: space-around;"> <div style="border-bottom: 1px solid black; width: 80%; margin: 0 auto;"></div> <div style="border-bottom: 1px solid black; width: 80%; margin: 0 auto;"></div> <div style="border-bottom: 1px solid black; width: 80%; margin: 0 auto;"></div> </div>	←	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px;"> <p>hodati</p> <p>brod</p> <p>brodar</p> <p>skok</p> <p>ishod</p> <p>prihod</p> <p>davati</p> <p>prebroditi</p> <p>hodalice</p> <p>brodski</p> </div>	→	<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; display: flex; flex-direction: column; justify-content: space-around;"> <div style="border-bottom: 1px solid black; width: 80%; margin: 0 auto;"></div> <div style="border-bottom: 1px solid black; width: 80%; margin: 0 auto;"></div> <div style="border-bottom: 1px solid black; width: 80%; margin: 0 auto;"></div> </div>
--	---	--	---	--

12. Zaokruži slovo ispred primjera u kojem riječ zvijezda označava „bol“.

- a) On je filmska zvijezda.
- b) Vidio je sve zvijezde.
- c) Nebo je večeras puno zvijezda.
- d) Ribar je iz mora izvukao samo zvijezde.

13. Napiši kojim je narječjem napisana pjesma *Fala* Dragutina Domjanića.

Fala

Za vsaku dobru reč,
kaj reći si mi znala.
Za vsaki pogled tvoj,
za vsaki smeh tvoj – fala!

Pjesma je napisana _____ narječjem.

14. Pročitaj tekst.

Izgleda da su Babilonci prvi naslutili pravi oblik Zemlje, ali se ta spoznaja kosila s njihovim tradicionalnim, vjerskim shvaćanjima, prema kojima je nebo imalo oblik zvona koje je pokrivalo Zemlju. Zato se i nisu usudili objelodaniti ono što im je izgledalo očigledno, već prepustiše slobodoumnijim Grcima da to učine.

1. Podcrtaj u tekstu riječ koja znači: „biti u neskladu“.

2. Riječ „objelodaniti“ znači:

- a) usuditi
- b) obilježiti
- c) objasniti
- d) objaviti

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

15. I.) Podcrtaj zamjenice u rečenici.

Molim vas, pokažite mi ih.

II.) Podcrtane zamjenice su:

- a) osobne
- b) posvojne
- c) povratne
- d) odnosne

16. Pročitaj stihove glasovita epa *Smrt Smail-age Čengića* Ivana Mažuranića i odgovori na pitanja.

*Sunce zađe, a mjesec izađe.
Tko se vere uz klance niz klance
ter se krade k onoj Gori Crnoj?
Obnoć grede, a obdan počiva,
junak njegda, sad ne junak više,
no trst, kojoj svaki hlad kidiše.*

a) Od koliko se slogova sastoje Mažuranićeви stihovi? _____

b) Kako nazivamo takav stih? _____

17. Pozorno pročitaj stihove pjesme *Cvrčak* Vladimira Nazora pa riješi zadatak.

Cvrčak

I cvrči, cvrči cvrčak na čvoru crne smrče.
Svoj trohej zagušljivi, svoj zvučni teški jamb...
Podne je. - Kao voda tišinom razlijeva se
Sunčani ditiramb.

Iz prethodno navedenih stihova pjesme *Cvrčak* prepisi primjer za **onomatopeju**.

18. Pozorno pročitaj sljedeći ulomak iz književnog djela Matka Peića:

Zeleno ogledalo Kupe

Volim sve hrvatske rijeke. Kupu naročito. Kupa zelena, crna svijetložuta. Kupa zelena u rano proljeće, kad se jedna mala rimska nimfa budi u njezinu dnu pa se od njezinih brončanih osmijeha vinogradi šilje u najslade, najvlažnije grudi. To proljetno zelenilo Kupe i onu zelenu pjegu koju vidiš kako putuje turopoljskim selima, te limenu jabuku tornja, ili vrat starog patka, osipa najbrbljavijim zelenilom. Taj zeleni Kupin dah, nježniji od mahovine u bari, lakši od neba iza kiše – najljepši je osmijeh proljeća.

Kupa crna među muljem gdje na trulim mačevima šaša jedna raskrvavljena roda sanjari u rubovima nevjerovatno smirenim i bolesnim. U toj crnini trepti slatka nervoza seoskog psa.

Ovo je ulomak iz:

- a) autobiografije
- b) dnevnika
- c) znanstveno-popularnog teksta
- d) putopisa

Zaokruži točan odgovor.

19. Pozorno pročitaj ulomak iz novele *Knjiga Ive Andrića* i uradi zadatak.

„Dolazio je na misao da se molitvom izbavi od svega. I šaputao bi, zaista, sve poznate molitve, nečujno, dugo i usrdno. S dlanom na ustima, da drug koji spava u istoj sobi ne bi čuo, upućivao je žarke riječi pravo Bogu i njegovim svecima, koji, kao što se kaže, mogu činiti i veća čuda, i tražio da se raskoričena knjiga sastavi, da je može mirno i slobodno vratiti onom čovjeku, ne izlažući se ni sam ne zna kakvim strogostima, poniženjima i kaznama. Zaspao bi tako, uljuljkan svojim vlastitim šapatom. A prije svitanja budio bi se s plašljivom, ali divnom nadom u sebi, odlazio do kovčega i tu nalazio svoju knjigu, jadno i beznadno raskinutu nadvoje, onakvu kakva je bila prije svih njegovih nada i molitava i, čini mu se, još goru i beznadniju. Vraćao i se, poražen, u postelju.“

U ulomku je lik okarakteriziran:

- a) psihološkom karakterizacijom
- b) govornom karakterizacijom
- c) portretiranjem
- d) socijalnom karakterizacijom

20. Pozorno pročitaj ulomak iz romana *Čuvaj se senjske ruke* Augusta Šenoa pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

„Na rtu do mora stajaše djevojka, držeći se desnom rukom litice, lijevom zaklanjajući prsa. Vihor joj raznosio kosu i haljine. Ali čuj! Od mora čuo se kroz gromor valova krik. Gle, na divljoj pjeni ljulja se barka sad uz val – sad – sad ju je prekrilo more, ali eto je opet čitave, eto, gdje se primiče rtu sve bliže i bliže.

- Santa Trinita! – viknu Vitorio – jeste li vidjeli onu barku? Ta vozi li se sam sotona po moru u šetnju? Svetoga mi Marka, tu se plete prokleta mreža. Da nije – brže, junaci! Još niz ovaj hum! Eno vam rta! Djevojka ne može nikamo! Brže, junaci!“

Pripovijedanje u ulomku je:

- a) komično i razigrano
- b) dramatično i dinamično
- c) tragično i statično
- d) kratko i jasno

Rezultat testa iz hrvatskoga jezika

Napomena: Učenici NE popunjavaju ovu stranicu!
Ovu stranicu popunjava Povjerenstvo!

Ukupni zbroj bodova

		,	
--	--	---	--

Povjerenstvo:

- _____
- _____
- _____
- _____

Broj bodova za svaki zadatak

Broj zadatka	Nepopunjeno	0 bodova	0,5 bodova	1 bod
1.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
2.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
3.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
5.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
7.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
8.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
9.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
10.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
11.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
12.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
13.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
14.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
15.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
16.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
17.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
18.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
19.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
20.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Upiši ✘ na odgovarajuće mjesto.

Identifikacijski broj (Zaporka učenika)	
Škola	
Mjesto	
Prezime i ime učenika	